

A. H. Vostokov a fost respinsă de A. D. Sedelnikov din considerente de ordin cronologic: în drum spre Rusia, Kurițin a fost reținut de turci la Cetatea Albă; la 23 martie 1486, Ivan al III-lea mulțumea hanului Crimeei pentru ajutorul dat în eliberarea trimisului rus. În februarie 1486 Kurițin, după părerea lui A. D. Sedelnikov, abia dacă a putut să aducă la Moscova această povestire; transcrierea ei într-un termen atât de scurt i-a părut puțin probabilă¹.

Calculele cronologice ale lui A. D. Sedelnikov sunt discutabile. Am avut deja ocazia să arătăm că F. Kurițin putea să sosească la Moscova și cu un an-doi înainte de scrierea de mulțumire a lui Ivan al III-lea². Astăzi putem afirma cu certitudine că F. Kurițin s-a întors *înainte de august 1485*. În con vorbirile sale cu trimisul ungar (în 1487) Ivan al III-lea a declarat deschis că, după ce «trimisul nostru Fedor» s-a întors din Ungaria, armatele rusești, în conformitate cu tratatul adus din Ungaria, au întreprins acțiuni ofensive împotriva regelui Cazimir. Aceste acțiuni, după cuvintele marelui cneaz, s-au concretizat în campania împotriva aliatului lui Cazimir, cneazul din Tver, și în cucerirea Tverului³. Alipirea Tverului, despre care se vorbește, s-a întâptuit la *21 august 1485*.

În felul acesta, diakul F. Kurițin, călătorind în Ungaria și Moldova, a avut deplina posibilitate ca pînă la începutul anului 1486 să aducă povestirea despre Dracula în Rusia. Reținut în Cetatea Albă, el a avut și răgazul necesar pentru a așterne pe hîrtie povestirile auzite și să-și umple timpul în felul acesta, în așteptarea eliberării. Ideologia povestirii despre Dracula corespunde întocmai vederilor lui Kurițin. Kurițin era un tovarăș de luptă apropiat al lui Ivan al III-lea; ca șef al ereticilor moscoviti, el era dușmanul clericilor «belicoși» în frunte cu Iosif Voloțki, care critica în anii acia regimul marelui cneaz. Net dușmănoasă era și atitudinea lui față de «latini» (catolici), de care erau legați în acel moment dușmanii săi, iosifianii.

Vlad Tepeș nu s-a bucurat de o simpatie deplină din partea autorului povestirii, care nu ascunde cruzimea eroului său și tocmai de aceea, evident, scrierea a dispărut din tradiția manuserisă în vremea întăririi puterii autocrate în sec. al XVI-lea. Dar ideea care se desprinde din scriere — necesitatea dezrădăcinării răului din stat chiar și prin măsuri crude — i se pare instructivă, și a încercat să o ilustreze prin povestirea sa despre domnul român, așa cum, ceva mai tîrziu, va face Ivan Peresvetov cînd va da ca exemplu lui Ivan cel Groaznic pe sultanul Mahomed al II-lea și pe domnul Moldovei Petru Rareș.

Povestirea despre Dracula nu este, după părerea noastră, o «operă a literaturii slavo-române»; ea a fost scrisă de un autor rus, pentru publicul rusesc.

¹ A. D. Sedelnikov: *Литературная история повести о Дракуле*, p. 637—639.

² P. P. Panaitescu greșește socotind că autorul acestor rînduri face parte din rîndul cercetătorilor care resping «ipoteza conform căreia autorul versiunii slave a fost F. Kurițin» (*«Revue roumaine d'histoire»*, v. II, nr. 1, p. 256, pag. 2). Vezi N. A. Kazakova și I. S. Luria, *Антифеодальные еретические движения на Руси XIV—нач. XVI в.*, p. 181; și J. Striedter, *op. cit.*, p. 417—418.

³ *Памятники дипломатических сношений древней России с державами иностранными*, partea I, Sankt-Petersburg, 1851, p. 161, 166, 169. Asupra acestor corespondențe, ca temeiuri pentru datarea întoarcerii lui Kurițin și-a îndreptat atenția cercetătorul englez John Fennell în carteau sa despre Ivan al III-lea (I. L. J. Fennell, *Ivan the Great of Moscow*, London, 1961, p. 113—114).